Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija

Raziskava za projekt Dober tek na čezmejnih poteh okusov - ENJOY TOUR

Idrijski meščanski čebelnjak

Idrija, 2014

2007-2013

cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione transfrontaliera
Italia-Slovenia

evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Projekt je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.

Investiamo nel vostro futuro!
Naložba v vašo prihodnost!
www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Ministero dell'Econon
e delle Finanze

Kazalo vsebine

str.

Kazalo slik

str.

Zgodovina čebelarstva na Slovenskem

Čebelarstvo je na Slovenskem panoga z dolgo tradicijo. Pred pojavom sladkorja je bil med najcenejše in največkrat edino sladilo, ki so ga ljudje uživali v prazničnem času. Služil je kot ljudsko zdravilo, pogosto so ga uporabljali za izdelavo medenega peciva – lecta, ki je bilo med našimi predniki zelo priljubljeno. Čebelji vosek je bil zelo cenjen, drag pridelek, in je predstavljal pomembno izvozno blago. Z njim so razsvetljevali prostore, v cerkvah je bil potreben za bogoslužje, uporabljali so ga tudi pri pečatenju listin.

Tudi na Idrijsko-Cerkljanskem je čebelarstvo od nekdaj prisotno. Na kmetijah je pomenilo dodatno kmetijsko dejavnost, marsikateremu mestnemu čebelarju pa so čebele pomenile sprostitev po napornemu delavniku. Kljub velikemu onesnaženju idrijske kotline zaradi dolgoletnega rudarjenja, ki je puščalo posledice na vseh področjih, tudi na čebelah, so imeli čebelarji vedno voljo po ohranitvi te pomembne kmetijske dejavnosti v naših krajih.

Čebelarstvo se je z razvojem civilizacije nadgrajevalo. Začelo se je z odtujevanjem medu čebelam, ki so jih prvotno uničevali, s časom pa so jim odvzeli le del sladke zaloge in jih začeli naseljevati v bližini domov. Primitivne panje, klade, so izdelovali iz lesenih izdolbenih debel ali drugih naravnih materialov. Z razvojem žagarstva so se pojavili panji iz desk, imenovani kranjiči. Ti majhni panji so omogočali zlaganje v skladovnice, prevoze na pašo in pridobivanje čebeljih rojev, ki so jih čebelarji uspešno prodajali po svetu, vse do konca druge svetovne vojne, ko je trgovina počasi zamrla. Pogosto je prihajalo do zaletavanja čebel in ropanja panjev. Čebelarji so pričeli z barvanjem panjskih končnic, ki so čebelam omogočale boljšo orientacijo, čebelarjem pa so pomagale razlikovati panje med seboj. Od tod izvira slikanje panjskih končnic, edinstvena ljudska umetnost na Slovenskem. Prve poslikane panjske končnice so se pojavile v drugi polovici 18. stoletja. V začetku 20. stoletja je z izumiranjem kranjičev ta umetnost počasi zamrla. Na končnicah so bile najpogosteje naslikane podobe pobožne narave, upodobitve živali in ljudi pri delu. Devetnajsto stoletje je bilo za čebelarstvo prelomno. V tem času so se pojavili panji s premičnim satjem, satnice in druga oprema, ki je čebelarjem omogočala vpogled v življenje čebel ter olajšala čebelarjenje. Slovenski čebelar Anton Žnideršič je naredil izredno dober panj, na kratko AŽ panj, ki se je ohranil vse do danes, ko ga še vedno uporablja večina čebelarjev. Z razvojem panjev so se vzporedno razvijali tudi čebelnjaki, ki so varovali čebele pred vplivi okolja.

Čebelnjaki so v Sloveniji tipični sestavni elementi kmečke arhitekture. Včasih je bil čebelnjak del skoraj vsake kmetije. S svojo pojavnostjo plemenitijo kulturno podobo krajine in so s cerkvami ter kozolci razpoznavni element naše dežele. Tradicionalni arhitekturni videz čebelnjakov se razlikuje od pokrajine do pokrajine. Razlike najdemo v materialih in načinih gradnje, ki jih pogojujejo vremenski vplivi. Na Slovenskem se je razvilo več tipov čebelnjakov, večinoma so bili dvokapni. Najpogosteje so bili izdelani iz lesa, ki je za čebele prijazen in v naših krajih lahko dostopen, le na kraškem območju so bili zidani iz kamna. Streha s podaljšanim nadstreškom, ki je varovala panje pred vremenskimi pojavi, je bila

pogosto krita s slamo, skodlami, včasih z opečno kritino, ki so si jo lahko privoščili bogatejši čebelarji. Postavljeni so bili v bližini kmečkih gospodarstev, v zatišnih legah. Slovenski čebelarji so panje od nekdaj poseljevali z našo avtohtono čebelo - kranjsko sivko (Apis mellifera carnica). Ta čebelja podvrsta se je tisočletja prilagajala našim podnebnim in pašnim razmeram. Odlično je prilagojena na hladne, dolge zime ter pogosto deževna in vetrovna poletja. Zlasti je specializirana za nabiranje mane na smreki in jelki. Dobro ima izražen čistilni nagon, zaradi katerega je manj dovzetna za različne bolezni.

Meščanski čebelnjak v Idriji

Meščanski čebelnjak je bil zgrajen leta 1925 na željo Pavla Lapajneta, sina premožnega trgovca s čipkami Franca Lapajneta, za družinsko hišo v Idriji. Lapajnetovi predniki so izhajali iz vasi Vojsko, natančneje iz Ogalc. Poznani so bili kot »čvelarji«, ki so imeli vedno v lasti manjše čebelnjake, kjer so pridobivali med za lastno uporabo. Tako se je ljubezen do čebel prenesla na Pavla, ki se je glede na svoje finančne zmožnosti odločil postaviti večji, sodobnejši čebelnjak na sončni legi na vrtu za družinsko hišo, ki je v tistem času predstavljal pravi statusni simbol lastnika. Zaradi obilice dela v družinskem podjetju in šibkega zdravja je Pavel Lapajne celotno oskrbo čebelnjaka in čebel prepustil sorodniku Juliju Lapajnetu, ki je zanj skrbel od postavitve do leta 1979. Po smrti Julija Lapajneta je za čebelnjak dve leti skrbel (1979-1981) njegov sin Peter Lapajne. Ker lastnika čebelnjaka, Pavel in Amalija Lapajne, nista imela otrok, je leta 1980 hišo in čebelnjak podedovala Amalijina polsestra Vojka Mrak. Od leta 1981 dalje je bil čebelnjak, ki v slovenskem merilu predstavlja izjemen primerek tovrstne stavbne dediščine, nenaseljen in prepuščen zobu časa.

Slika 1: Lastnik meščanskega čebelnjaka Pavel Lapajne (zaseben arhiv Peter Lapajne)

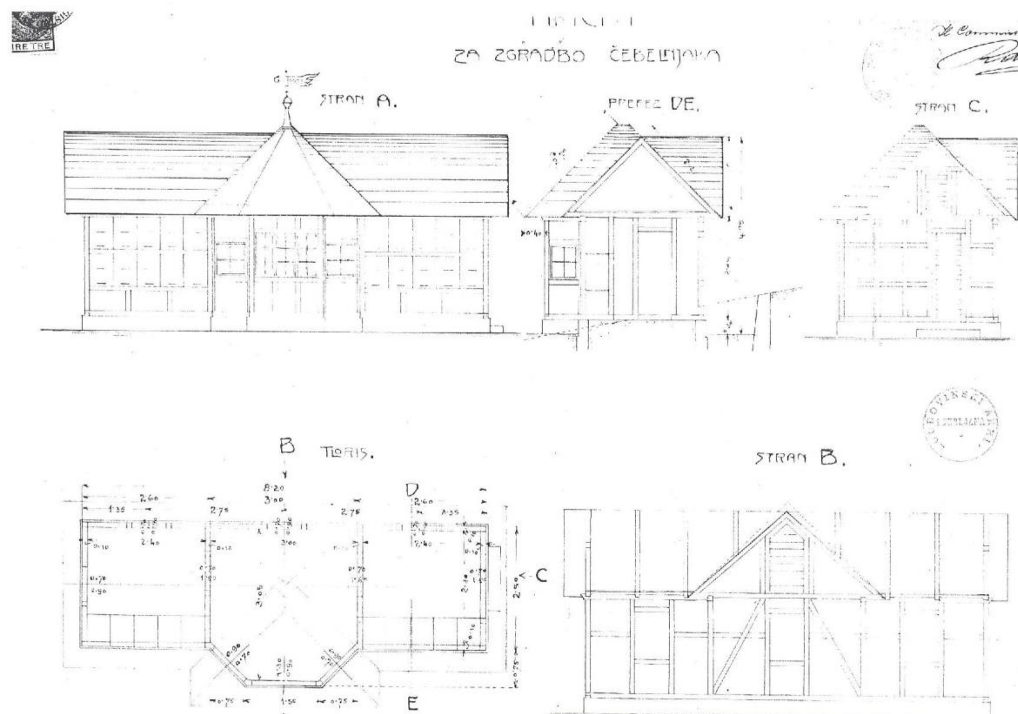

Slika 2: Oskrbnik meščanskega čebelnjaka Julij Lapajne (zaseben arhiv Peter Lapajne)

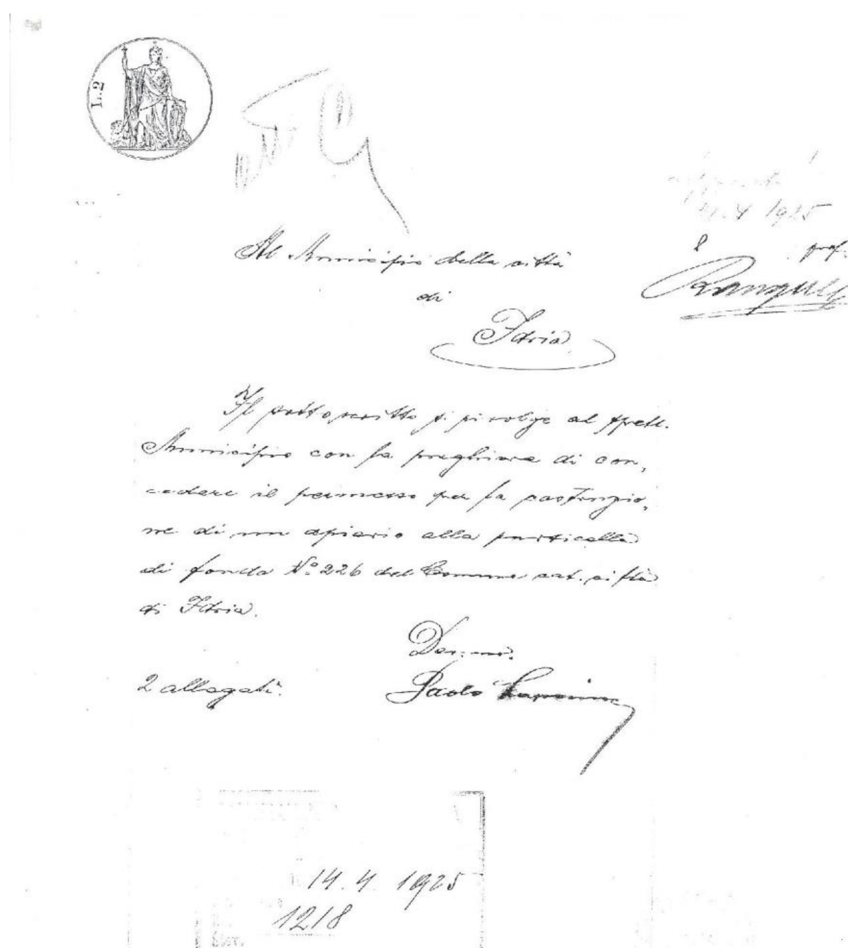
V nemški knjigi z naslovom Der Imker der Neuzeit avtorja Otta Palusa, ki je izšla leta 1910, je Pavel Lapajne zasledil fotografijo sodobnega čebelnjaka. Na podlagi le-te je bil izdelan načrt, po katerem je mizar Jože Kenda leta 1925 izdelal čebelnjak in z delom pridobil mojstrski naziv.

Slika 3: Fotografija nemškega čebelnjaka, po kateri je bil izdelan meščanski čebelnjak v Idriji (Otto Pauls, 1910)

Slika 4: Načrt čebelnjaka iz leta 1925 (Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji)

14.4.1925

Al Municipio della città di Idria

Il sottoscritto si rivolge al spett. Municipio con la preghiera di concedere il permesso per la costruzione di un apiario alla particella di fondo N° 226 del Comune cat. di Idria.

Devoto:

2 allegati

Paolo

14.4.1925
1218

Slika 5: Vloga za izdajo gradbenega dovoljenja za čebelnjak iz leta 1925 (Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji)

Slika 6: Podoba meščanskega čebelnjaka po zgraditvi leta 1925 (zaseben arhiv Peter Lapajne)

Čebelnjaki tistega časa so bili največkrat manjši, enostavni leseni objekti s slamnato streho, v katerih je bilo prostora za nekaj panjev in čebelarsko opremo. Dober socialni položaj Lapajnetovih jim je omogočal, da so za gradnjo čebelnjaka uporabili dražje in kakovostnejše materiale, ki so bili pri gradnjah čebelnjakov na Slovenskem prej izjema kot pravilo. Pod čebelnjakom so zgradili betonske temelje, na katerih je bila postavljena lesena konstrukcija. Dvokapno streho s frčado na obeh straneh so prekrili s pločevinasto strešno kritino ter žlebom, po katerem je deževnica tekla po urejenem odtočnem kanalu stran od čebelnjaka. Notranjost čebelnjaka je bila sestavljena iz treh prostorov. Osrednji prostor z okni je bil namenjen druženju in delu v čebelnjaku. V njem je bila postavljena velika miza, dvosed in stoli iz bambusovega lesa, stene pa so krasile slike. V čebelnjaku so se ob praznikih in nedeljah družili gospodje, ki so igrali družabne igre. Pogosto so se tu srečevali okoliški čebelarji in izmenjavali izkušnje. Ostala dva prostora sta bila namenjena domu za čebele in skladiščenju sodobne opreme za čebelarstvo, od stojal, ročnega točila za točenje medu, raznih oblik matičnic, posod za shranjevanje medu, do žic za napenjanje okvirjev, satnic ter ostale opreme, ki jo je lastnik prinesel iz številnih potovanj po tujini. V kotlu za obkuhavanje perila »žihtnca« so topili vosek in vlivali satnice v posebni ročni pripravi.

V čebelnjaku sta bili na vsaki strani dve vrsti AŽ (2-krat po šest) panjev in ena vrsta kranjičev. Vsak panj je imel svojo kartoteko, v katero je Julij Lapajne zapisoval vse pomembne podatke (izvalitev matice, rojenje, pojav bolezni). Ker so bili lastniki čebelnjaka popotniki in veliki ljubitelji gora, posebej Dolomitov, je bila na levi strani čebelnjaka na AŽ panjih upodobljena Cortina d'Ampezzo. Na desni strani pa je nečak Pavla Lapajneta, priznani idrijski umetnik Nikolaj Pirnat, porisal pročelja AŽ panjev in panjske končnice kranjičev z ljudskimi motivi, ki so prikazovali delo čebelarja, živalske in ljudske motive.

Slika 7: Ohranjene panjske končnice z meščanskega čebelnjaka (foto: Cveto Koder)

V okolici čebelnjaka so Lapajnetovi načrtno posadili medovite rastline (češnje, leske, smreke, jelke, akacijo). Na pergoli, ki je bila postavljena v bližini čebelnjaka, so rasle mediteranske ovijalke in vrtnice. Po parceli čebelnjaka so bile speljane poti, pod katerimi je bila drenaža zaradi bližnjega potoka. Pred čebelnjakom sta bili postavljeni dve klopci, na njih pa sta stala dva pletena panja iz slame, predhodnika kranjičev.

Skrbniku čebelnjaka Juliju Lapajnetu sta pri skrbi za čebele občasno pomagala hišna pomočnica Metka Felc in hišni mizar Vencelj Kogej. Pred 2. svetovno vojno je bilo v čebelnjaku do 30 panjev kranjskih čebel. Med vojno vihro, leta 1943, je gospodar Pavel Lapajne umrl, Julij Lapajne pa je bil vpoklican v vojsko, tako da so bili za preživetje peščice čebeljih družin zaslužni zaposleni v družinskem podjetju. Po vojni, pa vse do svoje smrti, je Julij Lapajne vzdrževal od 7 do 10 panjev. Matice je kupoval pri lokalnih čebelarjih, kasneje v vzgojnih centrih. Ves med in propolis, ki ga je skrbnik pridobil, so porabili doma. Med je bil najpogosteje mešan, včasih akacijev ali lipov. Po drugi svetovni vojni je Julij Lapajne vozil čebele na pašo na Cerkljansko ob reko Idrijco, kjer so kmetje sejali ajdo. V tistem času so bile pri čebelah prisotne različne bolezni in zajedavci, od nosemavosti, hude gnilobe čebelje zalege in raznih vešč. Bolezni so največkrat zatirali sami, po navodilih iz čebelarskih knjig. Ob pomanjkanju paše so v čebelnjak vdirale druge žuželke in ga ropale. Čebelar je takrat priprl vhodne lopute »tace« in na ta način poskušal omiliti škodo. Vsako leto je Lapajne v panjih pustil nekaj ajdovega medu, s katerim so čebele preživele zimo do prve spomladanske paše, gozdni med pa je iztočil, ker je čebelam povzročal grižo.

Da je bil Julij Lapajne aktiven čebelar, priča tudi podatek, da je bil eden od ustanoviteljev Čebelarskega društva Idrija. Leta 1951 je bil sklican zbor čebelarjev, na katerem je bilo prisotnih 29 čebelarjev iz Idrije in njene okolice. Na zboru so izvolili predsedstvo društva, v

katerega je bil imenovan tudi Julij Lapajne. Na prvem zboru so zapisali in potrdili program društva, v katerem so opredelili prednostne naloge, ki so bile: organizacija čebelarskih družin, prevažanje čebel na pašo, odkup čebelarskih proizvodov od svojih članov, skrb za čebelje kužne bolezni, organizacija predavanj, skrb za popularizacijo čebelarstva, nabava čebelarskih potrebščin za člane, postavitev društvenih čebelnjakov na pasiščih, ter določili pravila in plan dela. Društvo je zaradi premajhnega števila članov in finančnih težav delovalo slabo desetletje.

Slika 8: Pavel Lapajne s sorodniki: z desne proti levi sedijo Amalija Lapajne (lastnikova žena), Pavel Lapajne (lastnik), Pavlova svakinja, Srečko (lastnikov brat), Nikolaj Pirnat (lastnikov nečak, priznan idrijski umetnik), Amalijin brat, Julij Lapajne (oskrbnik čebelnjaka) (zaseben arhiv Peter Lapajne)

Slika 9: Julij Lapajne ob meščanskem čebelnjaku leta 1966 (foto: Peter Lapajne)

Slika 10: Oskrbnikova sinova Peter in Pavel Lapajne (zaseben arhiv Peter Lapajne)

Leta 1953 so Lapajnetovim z nacionalizacijo odvzeli parcelo s čebelnjakom in spodnje nadstropje hiše. Kasneje so hišo dobili nazaj, lastnik parcele pa je postala Občina Idrija, ki je parcelo kasneje prodala gradbenemu podjetju SGP Zidgrad Idrija.

Obnova meščanskega čebelnjaka

Občina Idrija in Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija sta leta 2011 uspešno prijavili projekt prenove opuščenega meščanskega čebelnjaka na razpis čezmejnega sodelovanja med Italijo in Slovenijo, kjer se je v okviru projekta Enjoy Tour izvedla celovita obnova tega edinstvenega čebelnjaka. Obnova je potekala od januarja do decembra 2013.

V projektno delovno skupino za obnovo meščanskega čebelnjaka so bili vključeni:

- Karmen Makuc, Miran Podobnik (Občina Idrija),
- Darja Lahajnar (Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija),
- Martin Kolenc (Čebelarsko društvo Idrija),
- Cveto Koder (Studio Koder, arhitekt).

Arhitekt Cveto Koder je v sodelovanju z delovno skupino izdelal idejni načrt obnove meščanskega čebelnjaka, v katerem je bila predvidena ohranitev in obnova prvotnih sestavnih elementov čebelnjaka (lesena konstrukcija, okna, vrata), s katerimi bi čebelnjak ohranil svojo avtentičnost. Na podlagi idejnega načrta je bil izveden razpis za zbiranje ponudb za obnovo meščanskega čebelnjaka.

Glede na prejete ponudbe so bili izbrani naslednji zunanji izvajalci:

- Ornament, Izdelava okrasnih in drugih izdelkov iz lesa, Danilo Prezelj s.p. (obnova konstrukcije, strehe, notranjosti čebelnjaka),
- Šelak mizarstvo, Klemen Carli s.p. (obnova vhodnih vrat in oken).

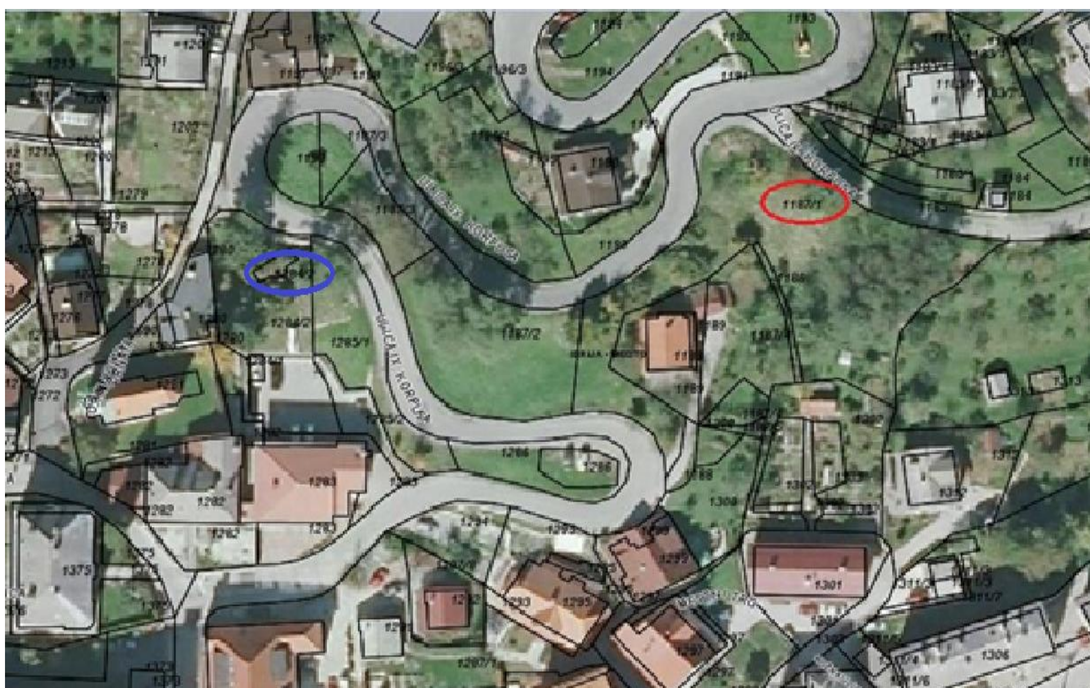
Podizvajalci:

- Stavbno kleparstvo in krovstvo Franc Debevec s.p. (kritje strehe),
- gradbeno podjetje SGP Zidgrad Idrija.

Da bi lahko pričeli z obnovo opuščenega meščanskega čebelnjaka, je bilo potrebno lastništvo čebelnjaka prenesti na Občino Idrija. Že septembra 2009 je bila sklenjena darilna pogodba med Občino Idrija in podjetjem SGP Zidgrad Idrija, s katero je podjetje podarilo čebelnjak občini za namen obnove. Ker pa podjetje parcele, na kateri je stal objekt, ni bilo pripravljeno prodati, se je iskalo ustrezno, nadomestno lokacijo za postavitev čebelnjaka. Občina je za premestitev čebelnjaka ponudila nabor treh lokacij:

- za staro osnovno šolo,
- ob Wolfovem stopnišču, ki vodi do gimnazije Jurija Vege,
- pod Centrom za idrijsko dediščino (nekdanji dijaški dom).

Delovna skupina se je na podlagi ogledov nadomestnih lokacij po tehtnem premisleku odločila, da se meščanski čebelnjak umesti na pobočje pod dijaškim domom, kjer bi bila postavitev čebelnjaka najbolj ugodna. Na sliki 9 je načrt postavitve meščanskega čebelnjaka iz prvotne lokacije (označeno z modro barvo) na nadomestno lokacijo (označeno z rdečo barvo).

Slika 11: Načrt postavitve meščanskega čebelnjaka na nadomestno lokacijo

Čebelnjak, ki po dolgoletnem propadanju ni bil v dobrem stanju, bi bilo potrebno prenesti na novo lokacijo in tam začeti z obnovo. Avgusta 2013 se je podjetje SGP Zidgrad Idrija

odločilo, da parcelo, na kateri je stal čebelnjak, vendarle proda Občini Idrija. Tako je čebelnjak ostal na svojem prvotnem mestu. Takoj so stekli uradni postopki za odkup parcele in dogovori z zunanjimi izvajalci, ki so z deli pričeli konec meseca avgusta in zaključili decembra 2013, ko je bil izveden tehnični prevzem čebelnjaka. V letu 2014 so se dela nadaljevala. V mesecu marcu in aprilu se je uredila okolica čebelnjaka. Odstranilo se je drevesa, ki so nevarno ogrožala obnovljeno konstrukcijo, uredilo se je poti okoli čebelnjaka, odvodnjavanje in obnovilo stare panje. V mesecu maju se je zaradi dotrajanosti starih panjev v čebelnjak vgradilo nekaj novih, pročelja vseh, pa je lokalni umetnik Danilo Jereb poslikal z motivi iz lokalnega okolja. Čebelarji so v panje naselili nekaj družin kranjskih čebel za katere skrbi oskrbnik čebelnjaka Likar Andrej, čebelar iz Idrije. Kmalu po vselitvi čebel, so si čebelnjak ogledali prvi obiskovalci, ki so bili s praktičnim prikazom življenja čebel v notranjosti objekta več kot navdušeni. Septembra so predstavniki Čebelarskega društva Idrija ob čebelnjaku uredili čebelarsko učno pot. 18. 9. 2014 je sledila slovesna otvoritev meščanskega čebelnjaka na kateri so povabljeni lahko okušali različne vrste medu, si ogledali notranjost čebelnjaka, vključenim v obnovo čebelnjaka, pa so bila podeljena priznanja. V naslednjih mesecih bodo člani Čebelarskega društva Idrija postavili zbirko čebelarske opreme in v okolici čebelnjaka posadili vrt medovitih rastlin.

Kronologija obnove meščanskega čebelnjaka

Od januarja do maja 2013	- Predlog za premestitev čebelnjaka na nadomestno lokacijo, - priprava lokacijske informacije in pridobivanje gradbenega dovoljenja, - dogovor o načinu prenove.
2. 6. 2013 - 22. 6. 2013	Čiščenje čebelnjaka in okolice (ČD Idrija).
14. 8. 2013	Odmera zemljišča in parceliranje (prisotni: Miran Podobnik, Alenka Brus, Martin Kolenc, Pavle Pivk).
20. 8. 2013	Sestanek delovne skupine z izvajalci del (Danilo Prezelj, Klemen Carli, Karmen Makuc, Cveto Koder, Martin Kolenc).
26. 8. 2013 - 10. 9. 2013	Začetek obnove čebelnjaka (demontaža poda, stropa, strehe, izvajalec Danilo Prezelj).
16. 9. 2013 - 20. 10. 2013	Obnova strehe (ostrešje, zaščita pred insekti, kritje s pločevinasto kritino, izvajalec Franc Debevec).
17. 10. - 27. 10. 2013	Obnova konstrukcije (odstranjevanje stare barve in nanos nove, menjava polnil, barvanje notranjosti, izvajalec Danilo Prezelj).
30. 10. 2013 - 4. 11. 2013	Izvedba tlaka v čebelnjaku (ČD Idrija).
16. 11. 2013	Izkop drenaže in poravnava terena (ČD Idrija).
22. 11. 2013	Montaža obnovljenih oken in vrat (Klemen Carli).
29. 11. 2013 - 9. 12. 2013	Urejanje električne napeljave v čebelnjaku (ČD Idrija in Sašo Ličer).

16. 12. 2013	Zaključena notranja dela (barvanje, zaključne letve, izvajalec Danilo Prezelj)
18. 12. 2013	Tehnični prevzem obnovljenega čebelnjaka v katerega je še potrebno namestiti nove panje.
13. 04. 2014	Urejanje okolice čebelnjaka (obnova poti okrog čebelnjaka, odstranitev dreves, vstavljeni so že obnovljeni panji, vendar še brez poslikave).
1. 05. 2014	Urejena okolica čebelnjaka z vstavljenimi obnovljenimi panji na desni strani.
Od maja do avgusta 2014	Poslikava panjev (Danilo Jereb).
25. 05. 2014	Vselitev čebel v čebelnjak (ČD Idrija).
31. 05. 2014	Prvi obiskovalci čebelnjaka.
5. 9. 2014	Končana poslikava in vstavljeni vsi poslikani panji v čebelnjak.
13. 9. 2014	Ureditev čebelarske učne poti okrog čebelnjaka.
18. 09. 2014	Slovesna otvoritev čebelnjaka.

Vključevanje Čebelarskega društva Idrija v obnovo meščanskega čebelnjaka

V Čebelarskemu društvu Idrija je bila za potrebe obnove meščanskega čebelnjaka ustanovljena delovna skupina, v kateri so sodelovali: vodja Martin Kolenc, Ivan Benčina, Jože Lazar in Ciril Rupnik. Delovna skupina in številni člani Čebelarskega društva Idrija so z znanjem in s prostovoljnim delom občutno pripomogli k obnovi meščanskega čebelnjaka.

Naloge delovne skupine in prostovoljcev Čebelarskega društva Idrija:

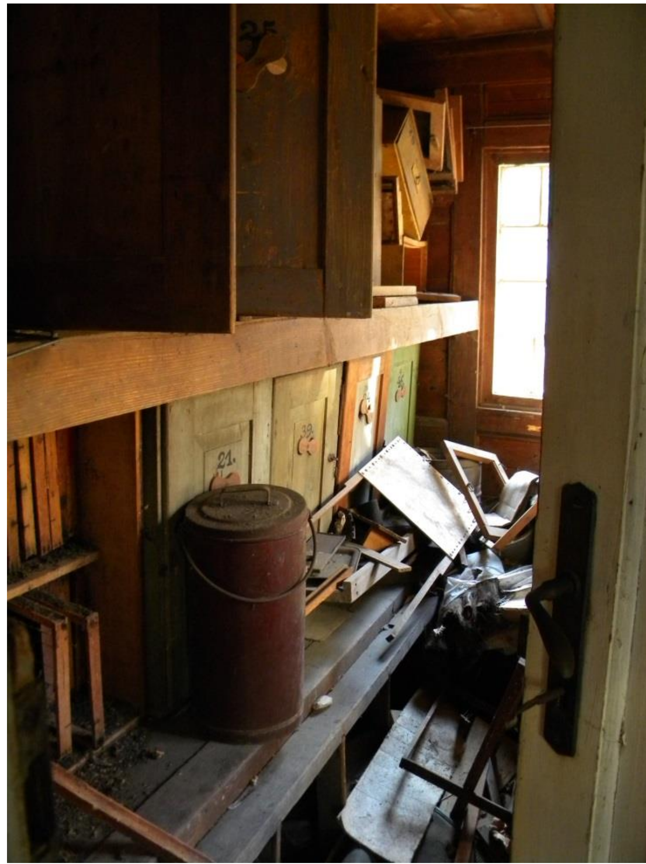
- sodelovanje pri obnovi samega čebelnjaka,
- ureditev okolice čebelnjaka, vselitev čebeljih družin,
- ureditev zbirke čebelarske opreme,
- organizacija čebelarskega krožka v sodelovanju z Osnovno šolo Idrija in gimnazijo Jurija Vege, določitev mentorjev,
- skrb za čebelnjak in okolico je prevzel čebelar Andrej Likar.

Slika 12: Meščanski čebelnjak v propadanju leta 2012 (foto: Cveto Koder)

Slika 13: Meščanski čebelnjak v propadanju leta 2012 (foto: Martin Kolenc)

Slika 14: Čebelarska oprema v opuščenem čebelnjaku leta 2012 (foto: Cveto Koder)

Slika 15: Začetek obnove meščanskega čebelnjaka. Idrija, 26. 8. 2013 (foto: Martin Kolenc)

Slika 16: Čiščenje notranjosti čebelnjaka in odstranjevanje poda. Idrija, 27. 8. 2013 (foto: Martin Kolenc)

Slika 17: Obnova ostrešja, Danilo Prezelj. Idrija, 16. 9. 2013 (foto: Martin Kolenc)

Slika 18: Obnova konstrukcije in montaža vmesnih polnil. Idrija, 31. 10. 2013 (foto: Martin Kolenc)

Slika 19: Vkop električne napeljave in urejanje okolice. Idrija, 29. 11. 2013 (foto: Martin Kolenc)

Slika 20: Obnovljen meščanski čebelnjak z zaščito pred zunanjimi vplivi, panje je potrebno še namestiti. Idrija, 18. 12. 2013 (foto: Martin Kolenc)

Slika 21: Urejanje okolice čebelnjaka (obnova poti okrog čebelnjaka, odstranjena so drevesa, vstavljeni so že obnovljeni panji, vendar še brez poslikave). Idrija, 13. 4. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 22: Urejena okolica čebelnjaka z vstavljenimi obnovljeni panji na desni strani. Idrija, 1. 5. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 23: Poslikava panjev s strani lokalnega umetnika Danila Jereba, pod vodstvom Cveta Kodra. Idrija, 21. 5. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 24: Člani Čebelarskega društva Idrija ob vselitvi čebeljih družin v obnovljen meščanski čebelnjak. Idrija, 25. 5. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 25: Prvi obiskovalci čebelnjaka, učenci OŠ Idrija. Idrija, 31. 5. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 26: Vstavljeni vsi panji s poslikavo. Idrija, 5. 9. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 27: Postavljanje tabel čebelarske učne poti. Idrija, 13. 9. 2014 (foto: Martin Kolenc)

Slika 28: Čebelarska učna pot ob meščanskem čebelnjaku v Idriji. Idrija, 18. 9. 2014 (foto: Urška Mijatovič)

Slika 29: Slavnostni prerez traku na otvoritvi meščanskega čebelnjaka so opravili župan Občine Idrija Bojan Sever, podpredsednik ČDI Martin Kolenc in podpredsednik ČZS Rodman Aleš. Idrija, 18. 9. 2014 (foto: Urška Mijatovič)

Slika 30: Voden ogled meščanskega čebelnjaka po uradni otvoritveni slovesnosti. Idrija, 18. 9. 2014 (foto: Urška Mijatovič)

Viri:

Koder, C., 2013. Zgodovina meščanskega čebelnjaka (osebni vir, december 2013). Idrija.

Kolenc, M., 2014. Obnova meščanskega čebelnjaka (osebni vir, januar 2013 - april 2014). Idrija.

Lapajne, P., 2014. Zgodovina meščanskega čebelnjaka (osebni vir, januar 2014). Idrija.

Pauls, O., 1910. Der imker der neuzeit, handbuch der bienenzucht. Leizig.

Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota v Idriji, 2014. Tehnična enota: f. 687 (304/c), Načrt mestnega čebelnjaka v Idriji, Idrija, 20. marec 1925.